

TIẾNG-DÂN

Chủ nhiệm kiêm Chủ bút
HUYNH - THỐC - KHÁNG

LA VOIX DU PEUPLE

BÁO QUAN
Đường Đông-Ba, Huế

Quản lý
TRẦN-ĐÌNH-PHIÊN

叻

Mỗi tuần xuất bản hai kỳ thứ tư và thứ bảy

民

Giấy thép số 62
Giấy thép TIẾNG-DÂN - Huế
Hộp thư số 31

Đời người là phải
chiến-dấu luôn, mà
các thương-tịch chỉ
có triết-học là thuộc
cao đản khô đượ.
(Voltaire)

GIẤY BÀN	
ĐÔNG-PHÁP	NGOẠI-QUỐC
Mỗi năm 1.000	4.500
Mỗi tháng 1.00	2.50
Ba tháng 1.50	2.00

Hoa báo phải trả tiền trước.
Thư và mandat gửi cho M. TRẦN
ĐÌNH-PHIÊN - Ai đăng quảng cáo
vượt riêng xin thương nghị trước.

NGƯỜI ĐỊNH HƠN TRỜI

(Những trận chiến thắng của loài người
đánh với Tạo-vật).

Trời đất sinh vật, loài người là thiêng hơn qui hơn mà số đời thiêng và qui là vì biết học khôn, biết dùng sức, biết hợp bầy, dựng giả ngự cái thiên-nhiên mà làm cho đồng loại mình tránh khỏi cái họa hại và thêm đường hạnh phúc. Người Âu nói rằng: « Khoa học, công phu và tư bản là ba cái sức-mạnh đánh hơn được Tạo vật ».

Thật thế, cứ như nhà địa-chất-học khảo sát thì từ đời thượng cổ cho đến ngày nay, vẫn nhiều thứ động vật ngày xưa to lớn mạnh bạo mà bây giờ trên mặt đất không còn có giống sót; còn về loài người, trừ ra một phần, thật ngu thật xuẩn, không đủ sức tự vệ, phải bị tiêu diệt, ngoài ra đời hình biến tướng, có thêm mà không bớt, có tới mà không lui, những nhà nhân-loại-học đã óm cái lo xa: ngày sau trên mặt địa cầu này sẽ không còn chỗ mà dung cho hết.

Than ôi! giờ rung sét đánh, nước ngập lửa hừng, bề cách sông ngàn, núi lở đất sụp, một phen hoa-đậu, hao biết bao nhiêu người, một phen dịch tả, hao biết bao nhiêu người, họa gió tai bay, phương này cách này, những ngọn đống ác của bác Tạo giả kia sấm sán chực chờ, để hành hạ loài chúng ta, rõ là một tay đao dè, đáng ghê gớm thật! Đáng kính hải thật! Thế mà loài người đã chịu thua đầu, lấy trí khôn làm tham mưu, lấy sức bền làm tướng mạnh, lấy tư bản chung cùng nhau làm binh làm lính, đảo sóng đời núi, lấp bể và trời, không những không chịu thua mà lại làm cho những vật-liệu tự nhiên trong trời đất, nào điện, nào quang, nào nước, nào lửa đều phải hàng phục mà cung cấp cho mình dùng. Nay xét trong bộ lịch sử loài người đánh với Tạo vật, biết bao nhiêu là trận mà như là từ khi khoa học Âu châu phát minh cho đến ngày nay, những trận vinh dự đó (như đào kênh Suez, đặt giây thép biển v. v.) không trôi một giọt máu mà có công với loài người, thư báo-tiếp chạy khắp cả hoàn cầu, kén tàu-khải vang lừng trong thế giới, bia kỷ-công truyền đến muôn vạn ức triệu đời về sau mà không khi nào mòn, sần sác thay cái trí khôn của loài người! mạnh mẽ thay cái sức bền của loài người!

Câu lời nói đó, người mình nghe qua, chắc có kẻ hiểu lầm rằng đã là loài người, ai cũng như thế, người mình cũng đứng vào hạng đó. Than ôi! có đâu!

Hiện loài người trong thế giới, chia làm hai bậc; một là văn minh, một là dã-man; hai đường cách xa nhau không biết bao nhiêu, mà nguyên tự trong tâm lý thì một đều khác nhau hẳn: là một đường thì cứ hết sức người mà không đồ cho trời; một đường thì cứ qui cho trời mà không lo việc người. Không đồ cho trời nên chắc ở nơi mình, một mình không thành, kỳ cho anh em, đời mình không thành, kỳ cho con cháu, óm một cái tư tưởng cao xa, làm một cái công trình to tát, dầu cho đã nát vàng phai, hiền hồ nói lớn mà chưa đạt được cái mục đích thì trọn đời theo đuổi mà không thôi, ấy những trận chiến công nổi trên là chính trị cho đó. Cứ qui cho trời thì lại khác thế, lợi hại họa phúc; trăm việc cũng phủ có từng trên, trách vọng nơi trời đến nghìn phần muôn phần, mà trách vọng nơi mình không đầy một mây, công việc chưa động đến mà trước đã ngã lòng trở lực còn ở đâu mà trước đã lùn lùn, dầu cho hăng hái mạnh bạo, cũng chỉ trong một lúc tạm thời, mà vì có chữ Trời in vào trong óc đã mấy mươi đời, tư tưởng Trời đóng lại mà không cho mở mang, công việc Trời ngăn lại mà không cho tấn tới, thế giới rộng như thế, công nghiệp của loài người vì đại như thế, mà tự mình xem ra gần như hổm mặt núi sông từ bề sóng gió, bác Tạo kia thù hiểm ghen ghét riêng chi mà không cho cựa cựa chút nào? Tự nghĩ ta có câu: « Bón ba chẳng qua thời vận », lại có câu: « chạy trời không khỏi nắng » thật là tiêu biểu cho tánh chất « Qui cho Trời ». Ấy hai bên tâm lý khác nhau thế, đồng báo ta thứ nghĩ xem dân tộc ta đứng vào hạng nào thì đủ rõ những trận chiến thắng nói trên, ta thật chưa mong tưởng đến nơi, mà nên lấy làm gương, đừng có sửa đổi dẫn dẫn cái tâm lý « Qui cho Trời » thì ngày sau hoặc có may mà phát có rung rống theo đòi trong trận chiến thắng đó chăng.

VẬN VĂN

Đề Tiếng-dân

Hội gặp xa-thơ giấu đại-dồng,
Tiếng-dân ra hiện giữa kỳ-trung.
Trong mười ba tỉnh cận Nam-Bắc
Ngoài sáu trăm muôn giống Lạc-Hồng

Đèn ã rạng soi trời-đất cũ
Chàng ã khua động nước non (chung)

Vân-minh sẵn bước bề lân-lợi
Tiếng dậy dân-quyền sấm cõi-dông.
Trúc-viên cư sĩ Nguyễn-Trung-Vân

Trung kỳ sáu triệu thỏ lòng trông,
Mừng báo Tiếng-Dân mới lọt lòng,
Tiếng tiếng vang đường hai sấm (đây)

Dân dân soi tỏ bóng gương trong
Chen vai nay đã cùng Nam-Bắc
Rõ mắt sau này với núi sông
Đề mượn sinh sau trường thọ mới,
Ngàn thu rạng vẻ đời Tiên-Rồng.
Hy Quàng,

Vịnh hoa nữ gặp gió mà không tan

Một trận cuồng-phong thổi khắp
[nơi]

Ngô là hoa rụng hóa hoa cười
Trong cơn giông tố nhánh không
[chuyên]

Giữa lúc phong lôi nhĩ chúng rời:
Mặt phàn càng xanh màu phấn (trắng)

Lòng son thêm dạn lấm son
[ngời]

Hồng nhan ai đó này xin nhảm:
Đầu gặp phong trần dạ chờ lời.
N. P. H.

Nghe Tiếng dân cảm tác

Tiếng gi vang giậy khắp trong
[ngoài?]

À « Tiếng-dân » ta gọi giống nói,
Lông óc như kêu hồn lnh dậy,
Giật mình thoát mở mắt ra coi,
Chuyển trời động đất ba hồi trống.
Tách gió tan mây mây giông cõi,
Các họ đồng bào đương ngưng cổ,
Yêu nhau không để ngậm thính
[hoài]

II

Ái ru mà lại ngủ cho người!
Dương mắt xem chơi cái sự đời,
Dạng dạc bàng khuâng tâm rút ruột,
Lời vàng thỏ-thử vách nghiêng tai,
Cuộc cờ lữ nước khôn lui tới,
Chén rượu tiêu sầu dở lnh say,
Mượn « Tiếng-dân » kêu hồn lữ
[quốc]

Hồ hào đầu bạn khắp đồng lữ,
PHẠM-XUÂN-HIỆM

TẠP-LOẠI

Haiphong lực-khảo

Trước khi muốn biết (lời) sự một địa-phương nào, hay một tỉnh-thành nào, thì nên xem xét địa thế dân cư, nhân tâm phong tục của một xứ đó; rồi sau xem đến công việc ấy ra hàng ngày mới có thể phán đoán không nhầm được.

Haiphong là một chỗ đô-hội, công việc xảy ra hàng ngày không phải là ít, mà cũng có việc làm cho đồng bào phải chú ý lưu tâm. Nhưng muốn cho biết những người cũng những việc ở Haiphong nghĩa là

muốn cho, biết được Hải-phòng cho xác thực trước hết phải biết những yếu điểm mà kỳ giả sẽ kê ra sau này:

I Lịch-sử

Cửa Cẩm sông êm, vườn (gia) mưa như nước, Hải-phòng xưa là đất An-Biên, là một nơi gây dựng bởi một tay bà nữ-anh-hùng « Lê-thị-Châu » làm đại-tướng giúp hai bà Trưng đuổi quân Tàu thu phục hơn sáu mươi thành cho nước nhà thuở trước.

Người Việt-Nam ta tự lập một ngày một đồng, sông bể Tây tràn vào một ngày một mới. Đến năm Tự-Đức thứ 27 (1874) mở ra làm thành-phố, mà mảnh đất ven bể có cái tên mới là đất nhượng-địa, theo luật phép mới, có quan Đốc-ly làm đầu. Từ đó khách buôn bốn phương họp lại, các xưởng công nghệ dựng thêm nhiều, thành phố lại theo đó mà thêm phần hoa.

Đến năm 1925 thành phố Haiphong lại mở rộng ra nhiều, lấy các làng gần châu thành như làng Hàng-Kênh, Đông-Khê, Lạc-Viên, An-Dương, Vinh-Niệm sáp nhập, so vào diện tích cũ to gấp bốn năm phần. Sau năm 1927 này diện-tích Hải-phòng còn to mãi ra đến thế nào thì chưa rõ. Nhưng cứ xem hiện tình, thì nước non văn nghệ non nhà, nhìn phong cảnh có thay mà khác xa, mà mới mừng lại thêm một nghĩ.

II Hình thế

Haiphong ở về phía Đông-Nam xứ Bắc-kỳ, phía Nam và phía Đông giáp địa phận huyện Hải-An, về tỉnh Kiến-An, cách Đ.Đ. Sơn 24 kilometres, cách tỉnh-lỵ Kiến-An 15 kilometres, cách Hanoi 102 kilometres. Trong địa thành phố có con sông Tam-Bạc chảy quanh thành ra một nơi đồ lau và thuyền rất tiện, rồi lại chảy ra sông Cẩm, học ba mặt của vùng Hạ-lý, với khúc sông Hạ-lý làm vòng Hạ-lý gần thành một cái cù lao. Trước đảo sông « Bonnal » (Van-Uc) tự đầu sông Tam-Bạc ra Cửa-Cấm, nghĩa là chạy ngang qua tỉnh, nhưng nay lại lấp đi ba phần làm vường hoa, sân đá quần, nhà kén, còn một phần về đầu sông Tam-Bạc thì để lại, cặp hai bên bờ làm chỗ bến các thuyền đò vôi, gạch, đá, gỗ tại cho tiện.

Các nhà cửa người Tây người Tàu (l) nhiều cái lâu đài rất nguy nga rực rỡ. Còn về các phố ta thì làm từng dãy một, hoặc năm gian, hoặc mười gian, hoặc hai tầng, coi như trại lính để tiện việc cho thuê. Địa điểm ở vào một mặt bể, nên ít người qua lại, không đóng đúc như Hanoi là nơi trung-tâm-diễn-dịch.

III Đường giao thông

Đường xe lửa đi Hanoi một ngày bốn chuyến, ba chuyến chính và một chuyến phụ, còn các chuyến chở hàng thì không nhất định, qua tỉnh Hải-dương và địa phận Hưng-Yên, Bắc-Ninh rồi liên tiếp với đường Vạn-Nam, đường Lạng Sơn và Bến-thủy. Đường thủy nhờ con sông Thái-bình thông ra vịnh Bắc-kỳ, một ngã đi Quảng-yên, Hồng-y, Moncay, (Hải-Ninh); một ngã đi Phả-lại, Bắc-Giang và Đập-Châu; một ngã đi Ninh-Giang, Nam-Định. Đường bộ một hàng chạy Quán-Ci Âu-Vân, Thượng hải, Hồng công; một hàng chạy Vinh, Tourane, Qui Nhơn, Saigon.

Nhiều khi có tàu chạy thẳng sang Pháp, sang Nhật, và thường có tàu các nước đến du lịch, cũng đều đổ ở Hải-cảng cả. Có ô-tô chở khách đi Kiến-An, đi Đ.Đ. Sơn, đi Cẩm Phả, đi Uông Bí và đi Hanoi.

Nói tóm lại thì đường giao thông đương thủy, đương bộ đều tiêu.

ly Phong cảnh

Haiphong là một thành phố mới lập, trừ một phố Khách là cũ, nên đường phố chật hẹp, còn ngoài ra đều phố mới, đường rất rộng, hai bên hè có lát gạch Bát-tràng, trồng cây, coi rất ngoạn mục, cách tính độ 3 kilometres có cầu Giáo và vườn Bách thú, địa tỉnh có đền Nghê « An-Biên » là nơi cũ miếu vì nữ-anh-hùng (Lê-thị-Châu) mới trưng tu rất tráng lệ, có đôi câu đối:

Nam thiên để dang thần liên nữ.
Bắc địa tâm hàn quốc thược ông.

Về địa phận làng Hàng-Kênh có miếu ông Vũ-tri-Thắng là người làng giúp đức Trần-hưng-Đạo đánh quân Nguyễn ở sông Bạch-dương, ngoài cửa miếu có chum đá hơn hai mươi gốc, mà không rõ gốc chính là đâu. Làng Vinh-Niệm có lâu và miếu đức thành Niệm họ Phạm tên Thánh tên chữ Từ-Nghi, là danh tướng nhà Lê đem quân sang Tàu định đời lại Lương-Quảng.

Có chùa Dư-hàng thờ vị tam-tổ ở Yên Tử, phong cảnh rất u tình, sự cụ Trần-vân-Chi mới trưng tu lại rất đẹp. Khách du quan qua lại, phần thì xem bên bể bao la, tàu to thuyền lớn, phần thì đi tìm các danh lam cổ tích cũng đủ làm một nơi phong cảnh hữu tình.

KIM-QUAN
(Còn nữa)

VIỆC TRONG NƯỚC

TRUNG KỲ HUẾ

Hạch lý học sanh vào lớp Sư phạm

Sáng hôm 5 Septembre, tại trường Đông ba di mở kỳ hạch lý học sanh vào lớp Sư Phạm. Có 29 người ứng hạch, đều được vào học; khâu văn cũ; đến hôm 7 Septembre này, hội đồng điểm dạy xong, có 25 cậu dự tuyển.

Xin có lời mừng các cậu, và khuyên các cậu học hành chăm chỉ ngoài những bài học hải làm, các cậu còn phải trau dồi tư cách, huấn luyện tinh thần, để sau này ra gánh lấy trách nhiệm dạy dỗ con em, cho xứng đáng là những tay mô phạm.

Đốt nhà để tẩy uế

Vì bệnh dịch tả phát lan ra ở thành phố Huế, nhà nước muốn giữ cho khỏi truyền nhiễm ra mãi, nên chiều hôm 6 Septembre có cấm có đến bắt đốt mấy cái nhà tranh đã có người chết về bệnh thời khí, tại xóm gần nhà Tề sanh, thuộc về làng Đệ Nhất. Buổi sớm hôm 7 Septembre, quan thầy thuộc cùng mấy người cảnh sát còn đến khám diện nữ, nghe nói hen cho mấy nhà đã có người mắc bệnh tả trong một tuần lễ nữa phải dọn đi nơi khác, để nhà không lại đó để đốt. Nhân dân ở đó chạy theo van k'óc, xin đóng đốt.

Nhà nước làm vậy cũng là sự bất đắc dĩ, tuy về phương diện cá nhân chẳng khỏi có phần thiệt hại, nhưng về phương diện xã hội, thì không làm vậy không được. Có một điều, là các người có trách nhiệm nên lưu-tâm cần thận, xét rõ nhà nào

có thật nên đốt sẽ đốt, kéo e có nhà bị đốt oan, cực khổ cho dân lầm. Nếu chính sách hay mà thì hành đở, thì chỉ cho khỏi lời dân ta oán!

Kỳ-sơn

Đời sang Tàu

Ngày năm ngoài có nghị định quan Toàn quyền chọn bổ một người giáo học lục hạng trở lên sang làm đốc giáo trường Pháp Việt ở Thượng hải (Trung hoa) nguyệt bổng 140\$ có nhà ở đền thấp sản sang.

Cả Đông đương có 6 ông giáo nộp đơn ứng tuyển, nay ông Nguyễn Văn Xước, giáo học Trung kỳ, làm thư ký ở nhà Học chánh trường tuyển.

Trước khi ông Xước lên đường (8 Septembre) ông Nguyễn Văn là người yêu nhân ở nhà Học chánh, đại tiệc Champagne mừng ông, có đủ cả viên chức tổng sự ở nhà Học chánh đến dự tiệc.

Thế là ông Xước sẽ sang dạy học bên Tàu, mong rằng ông sẽ làm thế nào cho hiển danh cái nền mô phạm của nước mình đối với Ngoại quốc.

THANH-HÓA

Cái chết khả nghi

Vào quãng gần kilometre số 15 con đường cái quan Thanh hóa phủ Thiệu, thuộc xã Trà sơn, về phía ruộng bên tay mặt, có một cái mộ mới vun đắp rất sơ sài, trước mộ có mấy hàng chữ nho viết vào một thanh tre quét vôi trắng tiêu yết rằng: « Đây là mộ một người dân ông, độ 40 tuổi chết ở đây hồi cuối 3 giờ hôm 20 tháng 7 Annam, đã 1 tháng, ai là thân nhân xin tới mà nhận mả. Thấy ấy người to béo đầu da, nước da hung hung đen, đầu tóc bù sù, không râu, quần áo cu li, lúc chết có 1 cái xe cao xu để trên đé đường cái ».

Xem tiêu yết thì ai cũng đoán là một người phu xe cao xu chết đó, nhưng chết về các gì, đau má chết hay bị đánh mà chết thì điều đó chưa rõ.

Hôm 21 quan-phủ Thiệu-Hóa đến khám tử-thi, thì thấy mồm và mũi có cơm sặc ra, còn tai, mắt, mũi, miệng đều đỏ máu cả; mặt và mình sặc sẩm đen lại. Khám thấy hình dung bề ngoài như thế, chưa biết quan sẽ cho là bệnh gì, hoặc vì có gì mà lên ấy chết.

Hỏi ra thì tên phu xe chết đó là cụ Lành, người làng Đại-Đội phủ Thiệu-Hóa, mới làm nghề xe kéo.

Hôm 20 tháng 7 Annam, 2 vợ chồng ông Debítant phủ Thiệu tên là Vương-Tĩnh thuê 2 xe cao-xu từ Thanhhoa đi Thiệu-Hóa, mỗi xe (t) 70. Hai tên phu xe ấy kéo vợ chồng ông Tĩnh đến khoảng km, số 21 thì lại đổi 2 tên cu-li khác kéo thay. Mỗi tên này muốn kéo lại có (t) 40 một xe. Tên xe đi cho ông Tĩnh là Lành, tên đi cho vợ y là Mão. Tên Mão kéo xe đã lâu năm nên chạy được nhanh, còn tên Lành chưa sành nghề, nên chạy không được. Ông Tĩnh xưa nay vốn có tính ngời xe là bắt phu xe phải chạy thật nhanh, mấy tên phu xe biết ông đều có y kiếp sự không muốn kéo, vì hơi một tý là ông đánh tạt. Hôm đó lại bị giới nằng quạ, tên Lành không thể chạy được, xe ông cứ trượt, tốc 1 kilometre, xe ông cứ lết đi đi sau. Không biết vì lẽ gì đến gần kilometre 15 tên Lành bỏ xe cạnh đường và chết ở đấy, còn ông Tĩnh đi xe khác về phủ Thiệu

Ông Tỉnh về đến nhà, chỉ nói rằng tên Lành say chẳng không kéo được...

Mỗi chiều tối hôm 20, lý trưởng xã Trà-sơn mới biết, báo quan-Phủ, khám mà cho mai táng.

Thương hại thay cho tên Lành, cha mẹ, vợ con, anh em đều không có, một đứa cháu con người chỉ họ...

Nghe đầu quan Phủ Thiệu đã cho đòi ông Tỉnh vào lấy cung, chẳng biết ông sẽ khai sao!

Tên Lành kéo xe cho ông đến đờn đường chết, ông bỏ mà về, ông thực là một kẻ nhân tâm!

Mong các ngài xét đến cái chết khổ ngãi ấy cho.

Một người phỏng sự của nhà báo.

TUY-HÒA

Ông Ti (chuột)

Hạt Tuy-hòa, mua tháng ba năm nay bị chuột làm hại nên hư hỏng cả.

Khi lúa gặt xong thì chuột lại chui vào nhà tàn phá.

Người ta tìm nhiều cách để trừ song không hiệu quả gì cả.

Từ tháng sau đến nay, chuột đồng đống đống, chuột nhà vẫn còn nhiều, nó đã ăn lại thóc lúa, lại tha đến bạc giấy nữa.

Nhiều người sợ nó làm hại mà tôn nó lên chức « ông » (ông Ti) vì họ nói không kêu nó bằng ông thì nó thu vật.

Nực cười cho người mình đã làm ông thiệt! Người ông thành, ông thần, ông quan, ông xã, ông bô, ông cấp, lại còn ông Ti nữa!!

LIÊN-MIẾC

NHATRANG

Câu chuyện trong rạp hát

Một đêm kia, ở rạp hát cải lương Nhatrang, đương lúc diễn tuồng, bỗng thấy ở đằng sau một đứa bé, mắt trợn đục, miệng ọc sủa, nằm suôi lơ ở trên tay người mẹ.

PHỤC-SINH (XÃ-HỘI TIÊU-THUYẾT)

Dịch-giã: HOA-TRUNG

Số 3

CHƯƠNG THỨ BA (tiếp theo)

Đề-mịch-tri nhớ lại những lúc xưa khi mà chàng ngồi bên áp-trường.

« Không, ta không đi được, nếu như nhà chưa trả lời thì ta chưa dám đi đâu cả. » Nguyễn-tấn kể trước công-tử có viết cho phu-nhân một bức thư quyết liệt để nhân lấy...

« Không, ta không đi được, nếu như nhà chưa trả lời thì ta chưa dám đi đâu cả. » Nguyễn-tấn kể trước công-tử có viết cho phu-nhân một bức thư quyết liệt để nhân lấy...

trở cảnh đồng xu cáo độc theo hai bên đường xương sống. Được một lát thấy hai bên đường xương sống...

Cách chữa như thế cũng hay, vậy là con ta ai chưa quen dùng cũng nên nhờ lấy để phòng đến lúc con...

Còn đưa bé hồi ra thời vì lúc ở nhà đã có cảm sẵn. Ôi cũng vì ham đi xem một buổi hát mà con đang đau cũng na cả theo, đi đàng bị gió...

MỘNG-LƯƠNG

BẮC-KỲ HANOI

Tiền thu nhập của sở hỏa-xa Đông-dương

Trong khoảng 6 tháng đầu năm 1927, tiền thu nhập của sở hỏa-xa Đông-dương lên tới 2.108.600\$90.

Trong số ấy, mấy đường mới đi năm nay được 76.000\$, còn các đường cũ, đường nào cũng từ trên, nhiều nhất thì đường Tourane-Dông-hà một cây lô mét thêm tới...

Tiền thu nhập của đường I-ô-xa Haiphong-Yunnanfou, trong khoảng 6 tháng đầu năm nay, được 2.501.000\$ hơn hẳn 6 tháng năm ngoái...

Tiền thu nhập của đường I-ô-xa Haiphong-Yunnanfou, trong khoảng 6 tháng đầu năm nay, được 2.501.000\$ hơn hẳn 6 tháng năm ngoái...

Hội dạy âm nhạc ở Hanoi

Hội này mục đích là cốt luyện tập những Nhạc sinh. Những thầy dạy âm nhạc sẽ bắt đầu từ thứ hai 19 septembre 1927. Ai muốn hỏi gì, hoặc gửi đơn xin học, xin viết giấy cho phòng Thư ký của Hội Âm nhạc, 6 Bd Giovaninoli et 29 avenue Van Voilhenovri à Hanoi.

NAM-KY SAIGON

VIỆT-NAM NGÂN-HÀNG

Kỳ nhóm đại hội lần thứ nhì. Ngày 24 août 1927 này, đúng 9 giờ tối, Hội Việt nam ngân hàng...

có nhóm đại hội lần thứ nhì tại nhà Hội quán « Nam-ky công thương kỳ nghệ » ở tại đường Lagrandière số 76 Saigon.

Hơn 100 hội viên hiện diện, ông Huỳnh đình Khiêm làm tọa chủ; ông Trần triảnh Trạch ông Nguyễn văn Thơm làm khai quỹ.

Kế đọc tờ kết luận (rapport) của ông Boulouys về việc kiểm sát sự lợi hại trong hội.

Hội bên cạnh cử ông kể tên sau này làm ủy viên trong ban Trị sự (Conseil d'Administration);

Ông Trần trình Trạch; Nguyễn văn Cúa; Trương Tấn Vĩ; Ngô trung Tỉnh; Nguyễn tấn Vân; Nguyễn văn Thơm; Nguyễn hữu Đồ; Võ hà Trị;

Đại hội lại cử ông Boulouys làm chức Ủy viên (Commissaire) để xem xét sổ sách của hội.

Ngày 25 août ban trị sự có nhóm nhau mà cử:

Ông Trần trình Trạch làm Hội trưởng (Président).

Ông Nguyễn tấn Vân làm phó Hội trưởng (Vice Président).

Ông Nguyễn văn Cúa làm Quản lý Ủy viên (Administrateur délégué).

Vậy thì hội Việt nam ngân hàng này đã cáo thành. Hội khởi sự khai trương ngày 1er septembre 1927.

AI-LAO VIENTIANE

Hội Annam Tương tế Thê thao.

Ngày 28 tháng 8 năm 1927 Hội Annam Tương tế Thê thao họp đại Hội đồng bất thường.

Ông Hội trưởng có đọc bài diễn thuyết, sau khi ông cảm ơn hội viên hiện diện ông có tuyên bố cái tôn chỉ của hội là ngoài sự lập thể thao, lại còn cốt giúp nhau, khi vui vầy cùng khi hoạn nạn, mở mang trí thức cho nhau, như là mở lớp học tự, đặt phòng thư viện v.v.

Ông lại đọc bản điều lệ và tờ trình về tình hình tài chính cũng những việc linh tinh của hội, sau hết ông nhắc lại lịch sử của hội và cảm ơn những ông đã lập nên hội Thê thao cũ để bây giờ hội Tương tế Thê thao kế tục mở mang thêm ra.

MỘT HỘI GIÚP CHO NHỮNG NGƯỜI ANNAM SANG PHÁP HỌC

Hội Việt-Nam tân cứu học sanh và hội Việt-Nam Ái-Hữu (lao động và Pháp) tại Marseille mới lập nên một hội đồng để tiếp đón và chỉ dẫn cho những người Annam mới sang Pháp đi học.

Những ông bà nào sắp có người nhà sang Pháp muốn nhớ hội đồng thì xin cứ tùy tiện gửi thư cho hội đồng và đề tên một người trong ba hội viên chịu trách nhiệm sau này, ai cũng được, M. Nguyễn-văn-Tấn, Interne des...

Hopitaux, Président de l'A. E. A. M. 87 Boulevard Longchamps Marseille. M. Nguyễn-doãn-Chu, Rédacteur Correspondant de l'Annuaire Scientifique Secrétaire Général de l'A. E. A. M. 10 Rue Torte à Marseille. M. Nguyễn-văn-Cao, Etudiant en Pharmacie, Conseiller de l'A. E. A. M. Villa Fortassa, 8 Rue de la Douane Endoume à Marseille.

BẢN BÁO KHỞI SỰ

Bản báo mới ra đời, từ số 1 đến số 4 vẫn có in nhiều, song các nơi gửi mua đã hết, vậy từ nay ngài nào có mua năm, bản báo chỉ có thể gửi từ mấy số sau mà thôi.

KINH-TẾ VÀ LỊCH-SỬ

Người ta bình phẩm hiện-thời thường nói: « Tuổi đại này là thời đại kim-tiền » Câu nói ấy có hàm cái về chế bài, tổ y rằng cái thời đại này không thiết đến tinh thần mà chỉ chuộng về vật chất. Song xét ra cho kỹ thì không phải chỉ thời đại này là thời đại kim-tiền, mà từ đời thượng cổ đến giờ thời đại nào cũng là thời đại kim-tiền cả. Người ta khi mới sinh ra trên mặt đất, ăn lông ăn lá, ở lỗ ở hang không khác gì loài động vật bây giờ, những cái cần dùng là của tạo hóa cấp sẵn cho cả, nên chưa có gì là tư tưởng kinh tế. Sau dần dần mới ra, dần dần kiếm tìm ngày một hiểm, hàng lỗ cũng thành chặt mà không ở được; từng tí một tích, khi ấy mới bắt ra khi giờ và dụng cụ để đi săn thú và đánh cá mà phụ thêm vào hoa quả trong rừng cùng đến cây và làm chôn làm táp. Kinh-tế của loài người khi ấy mới phôi thai vậy.

Song hoa quả trong rừng dùng mãi rồi cũng khô khan, săn thú thì lại không chắc khi nào cũng được, cái nào kinh tế của người vì sự sinh tồn mà phải nghĩ ra cách trồng cấy cây lúa và bắt thú về nuôi. Thế là đã tiến lên bước nữa đến thời kỳ canh-văn và thời kỳ du-mục rồi. Khi này thì loài người bắt đầu tư chế đồ đạc, vì số người mỗi ngày mỗi đông và tình đoàn-thề mỗi ngày mỗi thịnh, đã vượt qua chế-độ gia-tộc mà đến chế-độ tư-tướng, mỗi bộ-lạc ăn ở riêng nhau. Các nông dân thì ở một nơi, định xứ, nhưng các mục đoàn, vì tình thế sinh hoạt mà phải dời chỗ ở, mà khi đi đó hoặc gặp các rợ nông dân, rồi cũng vì sinh tồn mà phải-cạnh-tranh, cạnh-tranh mà phải xung đột. Cái mầm chiến tranh sinh ra từ đó. (Thực ra thì từ trước cũng đã phải tranh đấu với mãnh thú nhiều lắm rồi).

Bộ-lạc này đánh nhau với bộ-lạc nọ, hờu được kém thua, các anh tư-tướng yếu thế thì dần dần mòn hết, anh nào mạnh thế mới nổi lên, cứ như vậy mà sinh ra chế-độ phong-kiến. Bộ-lạc chủ đứng đầu, còn ở dưới thì bao nhiêu người là bấy nhiêu nô-lệ. Bộ-lạc này hàng triệu cứ quashed năm suốt đời phải làm lưng khổ sở ở ngoài đồng mà cung cấp cho bộ-lạc số ít kia, làm lúc cũng muốn nổi lên nhưng lìa chủ lại có võ-lực ra đàn-áp.

Bộ-lạc này đánh nhau với bộ-lạc nọ, hờu được kém thua, các anh tư-tướng yếu thế thì dần dần mòn hết, anh nào mạnh thế mới nổi lên, cứ như vậy mà sinh ra chế-độ phong-kiến. Bộ-lạc chủ đứng đầu, còn ở dưới thì bao nhiêu người là bấy nhiêu nô-lệ. Bộ-lạc này hàng triệu cứ quashed năm suốt đời phải làm lưng khổ sở ở ngoài đồng mà cung cấp cho bộ-lạc số ít kia, làm lúc cũng muốn nổi lên nhưng lìa chủ lại có võ-lực ra đàn-áp.

mười kho, cho nên trọng linh thọ của mình chưa phải chỉ là muốn cướp linh-thọ của họ mà thôi, vì thế mới sinh ra các linh chủ đánh nhau, dần dần họ yếu bị bọn mạnh thôn tính bắt rồi gây lên các-độ quân-chủ. Song cách lên-chức cũng theo phong-kiến thời đại, vì các bộ-lạc của anh linh chủ mạnh mới xưng-đế-đó được thưởng công mà mỗi anh được giữ một khu vực nhỏ làm nước chư-hầu. Sau nữa mấy anh chư-hầu yếu thế dần đi mà kết cục thành-quân-chủ chuyên chính và đế-chính.

Trong thời-gian trên này, từ thời-đại canh-văn và du-mục thì thủ công-nghiệp một ngày cũng một phát đạt nên đến bây giờ đã gây thành một bộ-lạc trung-lưu có của ở các nơi đô-thị. Bộ-lạc này vì sợ của nên bọn phong-kiến có hơi về-nang, song cũng còn bị nhiều điều ức hiếp nên họ muốn thoát ly, về lại công-nghiệp một ngày một khuếch-sung mà nhân công không có, họ mới họp nhau lại gây nên thể-lực, dần dần chế-độ phong-kiến và quan-chủ chuyên-chính đã giải-phóng cho nông-dân khiến họ nay được tự do mà vào làm các xưởng thợ nhà máy cho họ. Ấy tức là cuộc cách-mạnh các nước như Anh, Mỹ, Pháp, v.v. Những thuyết tự-do, bình-dẳng, nhân-quyền, dân-quyền từ đây mà phát-mình vậy. Cái chế-độ này là cái chế-độ của xã-hội ngày nay (xã-hội ngày nay đây là nói về các nước văn-minh tiến tiến, chứ các nước như nước ta thì đã có đến thế đâu).

Trái qua lịch-sử, từ thời nguyên-thủy loài người đến bây giờ, thực có tiến hóa nhiều, mà cái động-lực của sự tiến-hóa thì không phải vào-đề sinh-tồn, vào-đề kinh-tế hay sao! Cái trọng tâm của lịch-sử thật là kinh-tế vậy. Nay thử xem loài người bắt đầu tranh-đấu với mãnh thú cũng vì kinh-tế, sinh ra cây cấy chăn nuôi cũng vì kinh-tế, bộ-lạc này đánh nhau với bộ-lạc kia, nước kia đánh nhau với nước nọ cũng vì kinh-tế. Ấy vì sinh-tồn, vì kinh-tế mà phải cạnh-tranh, vì cạnh-tranh nên ai cũng hết sức làm cho khôn hơn khéo hơn để địch đễ chiếm đễ thắng-lợi, ấy bởi vậy mà nhân-loại thành văn minh tiến-hóa. Ta hãy xem cái chứng rõ ràng và mới mẻ này đây là cuộc Aut chiếm vừa rồi. Trong cuộc Aut-chiếm phần-miền biệt báo như sau: là lung và khoa-học và cơ-khí, mà chiến tranh sử dĩ gây nên là bởi nước Đức muốn để bá Áu-châu để mở mang trong thế giới thương-khẩu cho nhiều thì trường cho làm, mà cướp lấy độc-quyền kinh-tế cho một mình. Anh là một nước phưu-cường, công nghệ thịnh-nhanh, hải-lưu-ương-phát-đạt, thấy cơ nguy cho mình nên phải đồng-minh với Pháp để đánh kẻ thù chung Mỹ cũng vậy. Y cũng vậy, cho đến Nhật cũng vậy. Hiện bây giờ Áu và Pháp cũng hăm học nhau vì kinh-tế, Mỹ với Nhật cũng hăm học nhau vì kinh-tế. Cuộc huyền nào ở Thái-bình-dương bây giờ cũng vì kinh-tế. Không biết sau này có xảy ra việc biến loạn gì chưa có xảy ra nữa thì cũng vì kinh-tế chứ chẳng có gì khác đâu.

Ồi! Kinh-tế kinh-tế! Sóng kinh-tế nhào nhào lên bờ, tiếng kinh-tế chuyền động bủa trời, ta đứng đây đây có lẽ nao-tua điềm nhiên được. Dù ta có lý-linh sinh ra nữa thì cái tiếng ấy nó cũng reo vào đến óc ta mà cái sóng ấy nó cũng cuốn ta đi chứ đừng yên sao được.

Nhà đạo-đức nói câu: « Thời đại này là thời đại kim-tiền » có ý mỉa mai nhưng bất giác kẻ nói câu ấy lại dần chính là kẻ đã phát minh được cái chân lý của lịch sử vậy.

Hoa-trung

Một tin đáng mừng

Về đường kinh tế, xứ Trung kỳ so sánh với trong Nam ngoài Bắc thì xưa nay vẫn chịu bề thua kém.

Nếu suy xét kỹ ra thì rõ ngay ngay đến là tại xứ mình thương mại chưa mở mang mà kỹ nghệ thì chưa ai kinh doanh.

Nay có Hội Trung kỳ Công thương Liên Hiệp đường tư lập, vốn định là 50.000\$ chia làm 2000 cổ phần, mỗi cổ phần là 25\$, thì thật là rất hợp thời thế vì mục đích là để:

1) Về kỹ-nghệ thì chế tạo các thứ hóa-bạc như là làm xà-phòng, đèn thủy tinh, làm đồ thực phẩm như là sữa bột, dầu ăn và các thứ đồ hộp.

2) Về thương-mại thì buôn bán các hóa-sản ở Đông-dương, xuất cảng đại lý và tổ chức các cuộc đong thương công nghệ, tùy ý Hội đồng Quản lý từ địn.

Vậy là con ta tưởng rất nên xu hướng về đường thực nghiệp và từ lâu tàn thành cho Hội, sớm được ngày nào lại càng thêm quý-hoa ngày đấy, vì đề chăm ra, sự e sau này vốn ở ngoài đã tràn vào, chỗ tối đã có người chiếm, nghề tốt đã có kẻ dành, thì đâu ta có tài lực đến đâu cũng đành phải khoanh tay mà khờ ngồi vậy vâng!

Ai muốn vào hội hoặc hỏi điều gì xin cứ gửi thư cho M. Võ-doãn-Gia Industriel à Tourane làm đại quyền cho các hội viên sang lập của hội nói ở trên.

Lỗ-Giang THÂN-TRỌNG-KHÔI

Hài đàm

Lá cờ trăm thứ hàng

Một anh thợ may có tiếng may khéo, một hôm cảm bệnh nặng, gần chết, khi hấp hối thấy có một lá cờ dù trăm thứ hàng, pháp phôi trước mặt, nhắm mắt cũng cứ thấy, anh ta nhìn kỹ thì nhận rõ bao nhiêu thứ hàng mà bình sinh mình ăn bớt đều có trong lá cờ, không sót mảnh nào, mới t an thờ rằng: « Thôi rồi! trời bắt ta rồi! trời phạt! biết làm sao giờ! »

Anh ta lo sợ ăn này, tự phát thề rằng: « xin trời cho tôi qua cầu thoát nạn, từ nay tôi không giám ăn bớt của ai nữa. »

Từ đó về sau, anh ta mỗi khi cất áo cho khách, thì cứ tưởng tượng trong trí cái lá cờ đó, không khi nào quên, song còn sợ không giữ mãi được lời thề, mà nếu sai lời thề thì nguy hiểm tánh mạng, mới giẫm tên học trở rằng:

« Từ này, khi nào tao cất áo hay đồ gì, thì hãy đừng một bên cứ nói lên rằng: « LA cờ, là cờ » nỡ đừng quên nhé! »

Tên học trở vâng lời. Có một ngày hai thầy trò lại nhai giũa một cái áo hàng cực tốt, anh ta vừa cắt vừa ngâm nghĩa mỗi đũa vô xếp ra mà cắt không thấy rời. Học trở đứng một bên thì cứ: « LA cờ! là cờ! » làm anh ta sốt cả ruột, mới nạt lên rằng: « Cháu chớ lá cờ này! trong lá cờ này đâu có hàng tôi như thế? »

Tiền Khanhli

công-lữ, anh ta bảo phải trình quan địa-phương mà đòi về hết sức làm thế nào cho kỳ thơ sau gửi được lên cho công-tử.

Công-tử được cái thơ ấy vừa vui vừa buồn, vui là thấy mình nghiêm-nhiệm đã thành một nhà phú hộ, song cũng buồn là vì công-lữ sự nghĩ đến các học thuyết của Si-băng-xê (Spencer) và Hăng-ri Giơ-gia (Henry-George) mà mấy năm về trước đã hăm hờ kể-cừu.

Khi ấy Công-tử đã từng trước tác và tuyên bố rằng công-tử hết sức phấn đối cái chế-độ tư-hữu, và muốn cho thực hành hợp với lý-lưỡng thì công-tử đã đem một ít ruộng đất của thân-phụ để làm thí nghiệm cho các nông dân. Bây giờ thân-mẫu qua đời, công-tử lại thành một nhà phú hộ to hơn nữa, thì phải quyết định cho bề nào; một là khi tuyệt hết ruộng sản nghiệp như trước năm về trước đã khi tuyệt mấy chục mẫu đất của thân-phụ; hai là cứ đánh làm chủ nhân vậy thì phải...

nhận những học thuyết kia là sai lầm lừa dối.

Đều như nhất thì không thể quyết được vì tư-sắc của chàng là chỉ ở ruộng đất ấy mà thôi. Chàng khó lòng mà bỏ được các cách ăn chơi phóng-dã xa xỉ để trở lại làm việc ở ngạch binh. Và lại bấy giờ chàng cũng không còn cái lòng tin ngưỡng và sự quả quyết như «hối» thiếu thời nữa.

Song những học thuyết cao xa, rộng rãi, nhân từ bác ái như vậy, trước kia mình vẫn kính phục hăm mộ biết bao mà bây giờ nó phản-bội thì cũng không đành. Ấy thế nên cái thơ của người quản-lý làm cho công-tử bối-ngủ là vậy.

CHƯƠNG THỨ TƯ

Đề-mịch-tri ăn lời đạ xong rồi đi sang phòng giầy, chàng muốn đọc lại cái thơ triệu tập để xem đúng giờ nào phải ra Tòa án và cũng ứng trả lời cho công-nữ Cốc-

sa-ghin. Chàng đi qua phòng võ, ở đó trên khung có một tấm họa-tượng đang làm dở, và ở tường thì treo nhiều tấm đã xong rồi.

Chàng nhìn mấy tấm họa-tượng ở tường và làm ở khung bắt đầu làm đã hơn hai năm mà chưa xong, tự nhiên bỗng bả về nỗi mây lâu nay về khung bức lịch lì gì. Chàng lại tự nghĩ rằng mình nhận ra được cái khuyết-điểm đó là cũng có khiêu mộ thuyết chứ không phải không, song nghĩ lại rằng mình số đi bỏ quên-lẽ mà về là bởi quá tin nơi tài-họa của mình, thì chàng lại lấy làm cay đắng. Thành ra khi bước vào phòng giầy thì về buồn lại quá hơn trước nữa.

Đề-mịch-tri lại gần bàn giầy, kéo cái ngăn rút có để nhan là « Việc-gấp » thì thấy ngay thơ triệu-tập. Đến 11 giờ phải ra Tòa án. Chàng đóng ngăn rút lại rồi ngồi viết trả lời cho công-nữ để đảm-ơn-nàng có lòng mới an và hứa sẽ hết sức gầy-dành cho được. Song khi chàng đọc lại thì lại xé đi, tự nghĩ rằng...

viết như vậy thì hơi thân một quá Chàng lại viết cái khác, song lại cho là lêu, vô lễ quá. Chàng liền bặm chướng thì một anh lính hầu, đã già một cái cao nhọt nhọt, chạy vào ngay.

— Đi gọi một cái xe.

— Dạ xin vâng.

— Báo người đứng đợi đó rằng tôi sẽ gắng đến và tôi cảm ơn.

— Bám xin nói ngay.

Chàng nghĩ thầm rằng giả nhời như vậy thì bất lịch sự thật, song không biết viết làm sao cho nhã. Và lại mình cũng sẽ gặp nắng, không cần gì.

Chàng mặc áo, đi ra hè, thì cái xe đọc-mã chàng thường đi đã đợi ở trước sân rồi.

Tên đánh xe nói:

« Tôi hôm qua khi chàng tới đến đón thì dể Ông đi rồi, người lính hầu của ông đứng trước nói rằng dể Ông mời vửa ra. »

Chàng lại nghĩ thầm rằng bọn đánh xe này cũng biết mình giũa

BỘC-GIẢ LUẬN-ĐÀN

Hai chữ Ai-Quốc

Hai chữ Ai-Quốc ngày nay đã thành ra một cái sao thuyet rồi...

Thưa ô, đôi mắt năm châu, nhin xem sáu giếng, dân nào nước nào cũng lai mắt...

Nam Dương Táp-Du-Đức

Bài diên-văn

Ngày khai-giảng lớp học Kê-toán ở Hội Quảng-Tri Huế

Thưa ông chủ-hội hội Quảng-Tri, Thưa các hội-viên hiện-điện, và các anh em,

Tôi lấy làm hân hạnh mà đến đối-diện với các ông và các anh em đây là vì ông chủ-hội cùng các hội- viên hội Quảng-Tri này, ý muốn làm cho trạo nghĩa-vụ của hội là:

Tương-thần, tương-giáo, chứ Pháp là: Enseignement Mutuel một xin phép nhà-nước Bảo-Hộ mở ra một lớp dạy Kê-Toán thực-hành thương-mại...

Hội Quảng-Tri lấy nghĩa-vụ công-lich mở ra lớp học này, thật là hợp với thời-kỳ bây giờ mà ở trên con đường Công-thương...

Hội đã vì nghĩa-vụ mà nhận các anh em đến học, học-phi các anh em không phải trả.

Tôi đến đây trước là giúp hội, tôi cũng không ăn bổng của hội, sau là giúp anh em đồng-bào cho hợp nghĩa câu ngôn-ngữ Pháp: Aidons-nous les uns les autres nghĩa là: Ta nên giúp đỡ lẫn nhau.

Tôi đến giúp anh em đây, tôi không giám tự-nhận là một ông nghĩ đến giúp anh em đâu, xin lấy tình người bạn thân, kể biết trước giúp người sau cho biết.

Còn chương-trình học, học Kê-toán cốt để làm gì và sự ích lợi của Kê-toán-học thế nào các anh em xem trong bài đân mà tôi sắp sửa ra cho các anh em tới hôm nay, anh em sẽ hiểu.

Học Kê-toán là đường trường chuyên chỉ cũng phải mấy năm mới tinh thông được, nhưng các bài tôi sắp dạy các anh em bây giờ, tôi đã hết sức tìm-tòi tìm kiếm cho dễ hiểu và chóng theo như chương-trình tôi dạy đây...

Tuy trong khoảng một năm nhưng anh em thử bầm dốt ngón tay mà tính, một năm có 52 tuần lễ, anh em học được có 104 giờ đồng hồ, nếu tính rút lại theo ngày thành thì anh em học được một môn học rất có ích mà chỉ mất có 4 ngày và 3 giờ mà thôi.

Vậy thì đều cốt nhất là tôi xin khuyến anh em lấy ngón viết "chuyên" sắp với "cần" làm bạn tri thân, lấy Kê-toán-học làm câu chuyện trí-kỹ mà đàm-luận, chờ đừng thấy "Bán-đơn" như "nô-thô-thê khuyến-rủ" mà theo!

Trong anh em đây sau này, tôi các cũng có người có tư-bản sẽ kinh-doanh và đường Công-thương-giới Kê-toán để biết thời kỳ bây giờ vì như mình nhỏ neo ra khỏi vực biển tay đã cầm được Kim-chỉ-nam, còn lơ lơ lạc nẻo, làm đường vậy thì mấy chốc mà chả tới được bến Phá-đạt. Còn người tư-bản không có, dù có đi làm công chàng nữa, cũng: Nhất nghệ tinh, nhất thân vinh!

Sau này tôi xin đem bó hoa Nhiệt-thành mà chúc cho Hội Quảng-Tri vạn tuế! và lớp học Kê-toán thực hành thương mại này được trường thọ!

NGUYỄN-DUY-THINH Chef d'Atelier de L'Imprimerie Bắc-Lập Huế (ANNAM)

em xem trong bài đân mà tôi sắp sửa ra cho các anh em tới hôm nay, anh em sẽ hiểu.

Học Kê-toán là đường trường chuyên chỉ cũng phải mấy năm mới tinh thông được, nhưng các bài tôi sắp dạy các anh em bây giờ, tôi đã hết sức tìm-tôi tìm kiếm cho dễ hiểu và chóng theo như chương-trình tôi dạy đây...

Tuy trong khoảng một năm nhưng anh em thử bầm dốt ngón tay mà tính, một năm có 52 tuần lễ, anh em học được có 104 giờ đồng hồ, nếu tính rút lại theo ngày thành thì anh em học được một môn học rất có ích mà chỉ mất có 4 ngày và 3 giờ mà thôi.

Vậy thì đều cốt nhất là tôi xin khuyến anh em lấy ngón viết "chuyên" sắp với "cần" làm bạn tri thân, lấy Kê-toán-học làm câu chuyện trí-kỹ mà đàm-luận, chờ đừng thấy "Bán-đơn" như "nô-thô-thê khuyến-rủ" mà theo!

Trong anh em đây sau này, tôi các cũng có người có tư-bản sẽ kinh-doanh và đường Công-thương-giới Kê-toán để biết thời kỳ bây giờ vì như mình nhỏ neo ra khỏi vực biển tay đã cầm được Kim-chỉ-nam, còn lơ lơ lạc nẻo, làm đường vậy thì mấy chốc mà chả tới được bến Phá-đạt. Còn người tư-bản không có, dù có đi làm công chàng nữa, cũng: Nhất nghệ tinh, nhất thân vinh!

Sau này tôi xin đem bó hoa Nhiệt-thành mà chúc cho Hội Quảng-Tri vạn tuế!

NGUYỄN-DUY-THINH Chef d'Atelier de L'Imprimerie Bắc-Lập Huế (ANNAM)

P. S. Luôn tiện tôi cũng xin giới thiệu với các anh em em biết rằng: Trong lớp học đây, cũng có một người nữ học trường Đồng Khánh, đó là chính con gái tôi, tôi thấy môn học có ích nên bắt luận trai hay gái tôi cũng cho theo học.

Signé THINH

Phụ nữ diên đàn

Chị em chớ thon quá nên đọc báo và xem sách. Em xem báo Tiếng dân ra ngày 17 tháng làm vừa rồi, thấy có Huỳnh-thị-bảo-Hồ có phó bày cho chị em ta một vài ý kiến rất mới mẻ, như lập Phụ nữ tập chi.

Qui hóa thay cái lòng nhiệt thành của cô Hòa, muốn cho chị em ta được một mặt với non sông, chen vai với vũ trụ. Em cũng vẫn biết rằng "Phụ nữ Tập chi" là để tập

Tòa nào? kinh-pháp hay là đân-sự? Tôi đây là bồi-thằm. Thế thì ông hỏi tòa Thượng-hầm á? ông phải nói trước chứ... ông cứ đi đại bên hữu, trở sang bên tả rồi vào cửa thứ hai.

Công-tử theo đường lên giám-thủ chí, đến cửa thứ hai thấy có hai người đương đứng nói chuyện. Một người thì to béo, làm lái buôn. Trước khi đến Tòa chắc ông đã ăn uống no say, thấy bộ vuit về tươi cười lăm; còn người kia thì làm lại-viên về đồng dân tộc Do-thái.

Ông chắc cũng là bọn chúng tôi.

Thấy Đê-mịch-tri vào ai cũng hầm hừ lại chào và giới thiệu, cho đều đó là đều danh đệ hiem hơi lăm. Công tử thì cho sự hám hờ ấy là chánh đáng, song nếu hỏi chàng làm sao mà lại cho mình cao quí hơn thiên hạ thì chàng cũng lúng lúng không biết làm sao. Thực vậy, cái đời chàng thì có cái gì đặc sắc đâu. Vẫn chàng biết tiếng Anh tiếng Pháp và tiếng Đức, vẫn quần áo và đồ dùng của chàng đều là mua ở các hiệu lớn nhất ở kinh đô, song chàng cũng hiểu rằng những cái ấy chưa đủ mà làm cho mình cao quí hơn người khác. Thế mà vẫn nhận mình là hơn thiên hạ, nếu không được thế thì như xác phạm ngục mà đến danh giá mình không bằng.

(Còn nữa)

VIỆC THÈ-GIỚI

Á-ĐÔNG

TAU

Hàn-Khâu và Nam-Kinh. Đoàn-diên-Khai và Tôn-Khoa ở Nam-Kinh cùng Ly-tôn-Nhật bản học mọi việc, kết quả rất tốt, hai bên đã quyết nghị phân công đường Tân Phố, quyết đem sáu vạn quân thường du sát vào đạo quân ở phía Bắc An huy để đánh Bắc quân.

Trong tình hình đó, hai bên đều hiệp ý nhau. Tinh-hinh Bắc-quân. - Cai thái độ của Diêm-lich-Son vẫn mập mờ, chưa rõ làm sao.

Quan Tôn truyền Phương tiến đến trước Nam Kinh thì phải dừng lại. Phương thiên cơ cho thêm viện binh và đạn dược đến. Phụng-gạc Tường vẫn hành động ở Hà-nam.

Nam quân lại thắng. - Nam quân tuyên bố rằng đạo bắc quân ngày 26 Aoút ngâm sang qua sông đã bị Nam quân đánh hư và bắt được nhiều khí giới.

Người Nhật ở Phụng-Thiên. - Việc bãi công ở sở sắt Bắc Khê hờ, lính thú bị Nhật bắn chết 24 người thợ và bán bị thương 20 người thợ Trung hoa, lại bắt giữ 230 người.

Bởi vậy nên nhân dân Phụng-thiên đã định đến ngày 4 Septembre vừa rồi thì tổ chức một cuộc biểu tình lớn. Các quan Nhật nhất định rằng nếu quyền lợi Nhật bị xâm phạm thì đồng binh ngay. Lính cảnh sát và sen đăm đã phòng bị để bảo hộ các Ngân hàng và các nhà buôn lớn của người Nhật.

Lược Trích các báo NHẬT Nhật đối với Tàu. - Các nhà chính trị bàn rằng nên thông nhất việc cái trị Nhật bản trong các tỉnh Mong cổ và Mãn châu, bỏ hẳn vấn đề thuộc địa công ty xe lửa Nam mãn châu mà làm theo một cái chương trình rộng hơn, định bãi chương trình lập hội đồng Mãn châu và Mong cổ, mà Nhật thì ý sẵn sôc lăm.

Chánh phủ Nhật quyết nghị điều đình riêng với chánh phủ Nam kinh và chánh phủ Hán Khâu để khỏi mất lợi quyền đối với cả hai bên.

Trung hoa thì do dự chưa muốn điều đình về vấn đề Mãn châu và Mong cổ, mà Nhật thì ý sẵn sôc lăm.

Nhật coi Anh. - Chánh phủ Nhật định rằng nếu nước Anh cũng yêu cầu Nhật thì Nhật sẽ cử Sứ thần sang Ấn độ, Gia nã đại và Úc châu và sẽ công nhận đại biểu các xứ ở Nhật.

Quốc ngữ cho biết viết biết đọc, và xin các chị em ta nhận cho rằng: tờ báo quyền sách có lời chân chính là cái chương thức tinh chị em ta trong lúc mơ màng, là cái món ăn nuôi trí thực chị em chúng ta đương còn ngấu đố, nếu chị em chúng ta cũng muốn đến chốn vũ đài rực rỡ thì không khỏi qua đường ấy được. Chị em ơi, bởi mỗi ngày một ít công, ngoài khi đi sớm về hôm, hay nấu cơm thổi cơm mà học hành, mà trừu đôi bánh kẹo thì chị em ta trước khi đi ngủ có Bao-Hòa mà sau nữa cũng khỏi tủi hổ là thua kém bạn mảy râu.

Noctem-Taj-Neoc-Trac Lăng Đan-Nhiêm Nghệ An

LỜI CÁO CÙNG BAN GỎI BÀI

Bản báo xuất bản, mỗi tuần chỉ có hai kỳ, không phải như báo ra hàng ngày, nhưng bài gởi đến không thể đăng hết được, vậy ngài nào có lai cáo, xin cứ tự việc thực mà viết cho vắn tắt rõ ràng, động tiện việc phiên dịch trình duyệt (bài phải dịch ra chữ Pháp) bài nào không đăng, không thể trả lai cáo lại.

Gởi bài xin viết một mặt. Bản báo cần cáo

Khách vận vật liệu sinh hiệu buôn bán thuốc nam thuốc bắc của người Việt-Nam

HIEU PHO - GIA - TUONG Phố Phúc Kiến số 47 - HANOI Giây số 614

Bản hiệu chuyên buôn bán các thứ thuốc nam, thuốc bắc đã hơn trăm năm nay; có đủ hàng bán cất và bán lẻ. Hàng đã tốt giá lại phải chăng.

Bản hiệu muốn chấn chỉnh thương giới nước nhà nên có đặt chỉ điểm mọi nơi để dễ đường giao thiệp.

CHI ĐIỂM ở HỒNH-KÔNG chuyên mua các vị thuốc bắc xuất sản tại Tàu. CHI ĐIỂM ở HUẾ vừa bán thuốc sống thuốc chết, bán sỉ bán lẻ. Hieu-Vinh-Tuong ANNAM - Phố Gia Long - HUẾ PHO-GIA-TUONG Kinh-cáo.

hiệp với nhà Cốc-sa-gին, rồi lại tự hỏi có nên kết duyên với công-nữ hay không. Song cứ vấn đề rồi chưa giải quyết ra thế nào được.

nặng của chàng, chàng cho đây là tờ rằng chàng có tư chất thông minh và phán đoán xác đáng, thật là một người tri đân của mình vậy.

được. (Tự nhiên chàng thấy trong lòng khoan khoái ngay ra vì còn có thể hoàn binh được. Khi xe đã vào đến sân Tòa án chàng lại nghĩ rằng đương còn nhiều thì giờ, ta sẽ nghĩ cho chín đã rồi hãy quyết. Hiện bấy giờ mình phải ra đương cãi trách nhiệm với xã hội, phải kết sức thận trọng như mình làm việc nhà không nên nghĩ vớ vẩn.

Công-tử nói phải, thì lái buôn lại nói luôn rằng: Được, ta sẽ cùng nhau bàn việc, xin cho phép tôi giới thiệu. Tôi là Đê-la-cô, (rồi dơ bắt tay công-tử) xin đi, tôi có thể biết ngài là ai không?

Thấy Đê-mịch-tri vào ai cũng hầm hừ lại chào và giới thiệu, cho đều đó là đều danh đệ hiem hơi lăm. Công tử thì cho sự hám hờ ấy là chánh đáng, song nếu hỏi chàng làm sao mà lại cho mình cao quí hơn thiên hạ thì chàng cũng lúng lúng không biết làm sao. Thực vậy, cái đời chàng thì có cái gì đặc sắc đâu.

Chàng thì không bằng. Vẫn chàng biết tiếng Anh tiếng Pháp và tiếng Đức, vẫn quần áo và đồ dùng của chàng đều là mua ở các hiệu lớn nhất ở kinh đô, song chàng cũng hiểu rằng những cái ấy chưa đủ mà làm cho mình cao quí hơn người khác. Thế mà vẫn nhận mình là hơn thiên hạ, nếu không được thế thì như xác phạm ngục mà đến danh giá mình không bằng.

COMPATRIOTES VISITEZ LA PHARMACIE PHAM-DOAN-DIEM A TOURANE

AU-MỸ

PHÁP

Pháp một Nga (tin Paris 5 Septem-
bre). Đại sứ P. ap ở Moscou là M.
Herbette vừa rời một phần không
vời chính phủ Xô-viết về việc Đại-
sứ Nga ở Paris thì Đại sứ Nga là M.
Rakowski công bố một đạo công điệp
để biện chính rằng Đại biểu Nga
không khi nào tổ chức và vận động
phần loạn ở nước Pháp là một nước
giao thiệp với Nga theo sự hòa bình.

Các báo Pháp bình phẩm đạo
công điệp ấy nhiều lắm. Họ chắc
ràng Đại sứ Nga không ở Paris lâu
nữa. Có tin rằng ông Briand lấy lời
biện chính của Ngoại giao bộ trưởng
Nga là M. Tchitcherine làm thỏa ý,
nhưng chính phủ Nga phải tự định
xem có nên triệu hồi M. Rakowski
hay không.

(Arip)

ANH

Anh đối với Đức. - Báo Times
khuyến phải nên cần thận chờ để
cho nước Đức mở nhiều cuộc công
thải quả, việc hoàn các trái khoán
Ấy làm cho nước Đức lại khó nộp
bồi khoản. Báo ấy lại nói mấy nhà
phát hành trái khoán ở Londre
và ở Mỹ nên hiểu rằng nước Đức
phải nộp bồi khoản, trước khi
hoàn các trái k. oản mới để cũ vào
sự khẩn nhu trong nước, mà các
sự khẩn như ấy đang lẽ phải lấy
tiền trong nước mà chi.

(Arip)

THỤY-SI

Hội Liên-quốc. - Kỳ hội đồng
thứ tám bởi Liên quốc đã họp buổi
sớm ngày 5 Septembre là ngày thứ
hai đầu tháng Septembre (theo kỳ
hạn thường) Đại biểu nước Uruguay
(Nam Mỹ) là M. Guani được 24
phiếu cử làm Hội trưởng, đối với
21 phiếu của Đại biểu Áo là M.
Ménsdorff-Pouilly. M. Guani cầm
mặt Hội đồng và lấy làm trân trọng
cái đầu Đại biểu Nam Mỹ được cử
làm Hội trưởng lần này nữa là 3 lần.

(Arip)

NGA

Theo các báo ở Helsingfors (Fin-
lande) thì chính phủ Xô-viết đã di-
động ra Lenigrad và Crimée 34 lớp
học quân trừ bị và một thêm 700.000
người để đem thao-luyện.

Hàng thông tin « Tass » kháng
ngôn về tin Statue (là tượng-liêu
xô-viết) bằng long dem các đầu yêu
cầu của các Công-ty đầu hóa các
nước mà trình với một Hội-đồng
trọng tài do liên-quốc tổ-chức.

(Arip)

THỒ-NHI-KỶ

Trong cuộc tuyên cử Quốc-dân hội
nghị mới rồi, các người ứng cử về
phái Bình-dân được thắng lợi.

(Arip)

HOA-KỶ

Chính-phủ đệ Đại-sứ Mỹ tại
Pháp nên mau mau điều đình cho
song to thường ước Pháp-Mỹ.
M. Claudel đại-sứ Pháp đã tới
New York. Các báo đến phỏng vấn
thì ông nói tin đồn rằng nay mai nước
Pháp định mở một số công thất
100 triệu đồng là tin đồn sai

(Arip)

CÁC QUÍ KHÁCH TỚI ĐÔNG-HỚI

Cử tới nhà Nhatran-khách-sạn
mới mở gần Hôtel tây thì có phòng
ăn, phòng chá, phòng ngủ và
buồng tắm, rất vệ sinh và cần
thận.

NGUYEN-VAN-THONG

DIT TAN-THANH
Falfoo Annam

Entreprise des travaux en Annam
TRANSPORT D'AUTOMOBILE
LIBRAIRIE CONGRÈME EPICERIE CHAPELLE

Bảo lãnh cửa nhà và kiểu lương
đạo lộ.
Huấn bán tạp hóa và cho thuê
xe điện.

販對嘉孝
CỬA HÀNG THÊU DÁN ĐỒI-
TRƯỜNG TO NHẤT Ở HUẾ
順成廣泰永中
化 VINH-THANH 號
ANNAM - Rue Gia-Long - HUẾ

Kiểu đẹp, chữ tốt, làm cẩn thận
và dúng ben.
Bán tạp hóa: Guốc kinh, Pháo Việt
Nam v. v... Bán hạ giá hơn mọi nơi.

BỆNH QUI ĐÀ CÓ THUỐC TIỀN

Hễ ai mắc phải bệnh lậu hay đương mai
mà đã uống khắp nơi rồi mà không khỏi
và rất hết nọc, hãy dùng đến thuốc của
bản hiệu bệnh này thế nào cũng phải
khỏi và rất hết nọc mà không hại đường sinh
đục và thần thể vẫn khỏe mạnh như
thường. Hai môn thuốc này hiện đã nổi
danh tiếng xưa nay, hễ ai dùng rồi cũng
khỏi và chữa cho bản hiệu chế được hai
thứ thuốc rất là thần hiệu như vậy.
Thuốc lậu 1 \$ 00 một hộp, đường mai 2 \$ 00
một lọ. Bản hiệu gửi thư hỏa giao ngân
rất chóng và cẩn thận.

HOÀNG-VÂN-ÁP

67 phố Ninh-sá Bắc-Ninh

HIỆU HƯƠNG-KỶ PHOTO

84 Rue Jules - Ferry Hanoi

Chụp ảnh mỹ-thuật và ảnh
trắng men, bán các thứ máy
ảnh, kính, giấy, thuốc ảnh và
các đồ dùng về việc làm ảnh,
lại bán các thứ đèn manchon,
các quý-khách ông nào muốn
mua thứ gì xin cứ viết thư
về lấy (catalogue) quyền
mẫu hàng, bản hiệu xin gửi
lặng ngay, không phải giá
tiền.

LIÊN-THÀNH

ĐÔNG-PHÁP SAN-VÁT
Cổ-phần hữu hạn Công-ty.

Tư-bản 133.500\$00

Tổng Cục tại Saigon
Phân Cục: { Phan-thiết
Mũi-né
Phòng phân phát: { Khách-hội (Sài-gòn)
báo nghiên: { Thành-Đức (Phan-thiết)
Khánh-hội (Sài-gòn)
Đức-Thắng (Phan-thiết),
Hưng-long (Phan-thiết),
Xưởng ch tạo: { An-hải (Phú-hải);
Hải-Tân (Phan-rì);
Khánh-thiện (Mũi-né)
Phòng nghỉ: Thành-Đức (Phan-thiết)
Công ty thành lập đã ngót 20 năm, chuyên
nghề chế tạo và bán nước mắm, nước mắm
ngon lành, hợp pháp vệ sinh, đóng luật
nhà nước, đồng nhân chiến công, xin nhận
rủ nhận hiện tại các Liên-Thành.
Phòng nghỉ thì rộng rãi mát mẻ, rất
thích cho khách du lịch.

VIỆT-NAM DƯỢC-PHÒNG

PHAM-DOAN-DIEM

Tổ-nghiệp trường Y-khoa Hanoi
Nguyễn Báo-chế viên số 7-15 Annam)
HIỆU CHÍNH: TOURANE, ANNAM
Đến ngày 22 Aout này thì nhà Việt-nam
dược-phòng của M. Pham-doan-Diem sẽ
khởi trương, có đủ các thứ thuốc ở Tây
về và nhiều thuốc tự chế-nhiên báo-chế
Ấy.
Xin quý khách chú-ý và chiếu cố đến
chợ.

CÁO-BẠCH

Kính trình các quý khách Bản-hiệu tôi bán thuốc láo xa gần
trong ba xứ: Trung, Nam, Bắc Kỳ ta, đã được nhiều các quý-
Khách ngợi khen.

Bản hiệu tôi có nhiều hạng thuốc láo mọc xuân chưa bỏ và
sớm xuân bỏ rồi; bán buôn và bán lẻ giá tình rất hạ.

Nếu các ngài có lòng chiếu cố muốn lấy mẫu thuốc và hỏi giá
tiền xin cứ viết thư đến Bản hiệu, Bản hiệu sẽ trả lời ngay.

Ngài nào muốn mua gửi tiền trước, hay là gửi cách « Lĩnh
hóa giao ngân » (Contre-Remboursement) cũng được.

Chữ nhân kinh cáo
NGUYỄN-TRUNG-KHẮC DIT THÁI-LAI
103, Rue du Cuivre, 103
à NAM-ĐÌNH

Tại châu thành Mytho (Nam-Kỳ) có Nhà Thuốc Tây PHARMACIE NGUYỄN-VAN-TRI

SÁNG	1. Đó là nơi rất xứng đáng cho Đồng-bào tới lui giao thiệp vì tại đó có bán si và bán là đủ các thứ thuốc Tây, y như các Đại-Dược-Phòng Langya & Saigon vậy.	ĐỒ
CHỮA	2. Là nơi đáng cho đồng-bào tin cậy, vì ông chủ nhà thuốc này là Báo tá sư có bằng cấp chuyên môn về nghề bào chế, đã có làm việc tại kho thuốc của Nhà-nước ở Chợ quán lâu năm, nay đích thân người đứng coi BẢO CHẾ CÁC THUỐC ĐƯỢC LIỆU Y THEO TOA QUAN THẬT.	NGŨA
TRÂM	3. Là nơi đồng-bào sẽ vui lòng tại vọng, vì ông NGUYỄN- VAN-TRI là người Annam, tính tình vui vẻ, biết tiếp vật đại nhơn, cử chỉ khoan hòa, việc mua bán rất thật thà ngay trắng. ĐỒNG BÀO Y MUỐN HỎI TRÂM CÁCH DÙNG THUỐC MẸN ÔNG SÁNG LÒNG ĐÁP TỪ.	MUỐN
NGÂN	4. Ấy là một ngôi hàng mà đồng-bào ta nên chiếu cố bày và giúp cho đường thương mại của Annam mạnh, dặng để làm gương cho đoàn hậu tiến.	MỘT
ĐẠI		ĐỊNH
THUỐC		PHÒNG
LÀ		KÝ

XIN CON HÙNG CHÁU LẠC, HÃY NHỚ GIỐNG LẠC HÙNG I

Tiếng đồn vang.

Đi đến đâu cũng nghe thấy thiên
hạ đồn vang về mấy thứ thuốc của
Hiệu chính Từ-ngọc-Liên 46 rue
Principale à Dapeau và chỉ điểm
Từ ngọc Liên 74 rue Tiénisin à
Hanoi.

Nhất là những thuốc cam tré như
là: «Hóa trùng phi nhi tá» n. 11
giá 0 p. 40 để trị các chứng cam
trốt, cam run, đi sóng phần, là cử
tanh, to bụng ăn không tiêu, gây
còm, chỉ dùng 1 lọ thì sạch cam.
khiến trẻ ăn được mà trở nên khỏe
mạnh. Thứ hai đến thuốc Ho
tré con n. 1 giá 0p.35 rở trẻ ho
nặng đến đâu cũng khỏi. - Thứ
ba đến thuốc lý n. 5 giá 0p. 48 bất
kỳ già trẻ ru bệnh kinh niên chỉ
dùng 1 lọ là khỏi hẳn. - Thứ tư
đến rượu bđ n. 2 để trị các chứng

té bại dan xương thì thánh lâm,
rượu này có ông bà già dùng thì
khỏe lạ giá 2p.00. -- Bản hiệu lại
có thứ thuốc ghê chữa rất giản dị
giá 0p 10. Còn 2 thứ thuốc nữa,
khắp ba kỳ Trung Nam Bắc đều
biết tiếng là thuốc lậu n. 3 giá 1p.50
thuốc đương mai n. 6 giá 2p.00,
Hai thứ thuốc này đã được thiên hạ
lặng cho bản phòng chủ nhân cái
danh hiệu «Vua thuốc lậu».

Các hiệu đại lý: Hải-phong Hương
Hát Thứ Diêm, 92 Boulevard Bonnal.
- Nam định Ich Sinh Đường 190
phố Khách. - Vinh M. Lê đình Mai,
n. 3 Yên miếu sau đền Hối
quần. - Tuyên quang hiệu thợ may
Lương viết Tư 6, Rue Xuân hòa. -
Hanoi Kim đức Giang, 83 phố hàng
Bỏ.

MỘNG-LƯƠNG-ĐƯỜNG

Pharmacie et médecin

N° 80 Rue Daingai - SOCTRANG

Bản đường bán đủ các môn thuốc sống, thuốc chín,
có trữ bán các thứ đơn cao, hườn, tán của các nhà
thuốc có danh trong cõi Á-đông, và trong tiệm sẵn có
thầy danh y coi mạch hốt thuốc cho liện quí vị trong
lúc cần dùng.

Bản đường có chế hườn thuốc Thiên-Thời, trị bệnh
lạ mửa, hườn thuốc này cho khắp mọi nơi, dùng đều
mạnh đó, gần xa đều có lời xưng tụng. Thuốc này để
cho không, chứ không phải bán chác chi mà hồng
chước ngót. Nếu ai có bệnh cần kíp, bất luận kẻ quen
người lạ, hỏi đến thì lời cho liện còn ở xa, xin viết thư
để chỗ ở cho biết, tôi gửi tới liền, số phí tôi chịu.

Người Nam xin hãy giúp người nước Nam.

Hiện chúng tôi có bán đủ đồ tạp hóa và hàng, tơ, lụa,
nhất là đồ ăn mặc theo kim-thời như: Faux-cols, Régates,
Chemises, Pyjamas, Giày, vở, nón vân vân, đủ hạng.

Làm Đại-ly nhiều hàng lớn ở Saigon & ở Hanoi bán xe
máy và đồ phụ tùng nhiều kiểu đẹp đẽ và chất giá phải chăng.

Làm Đại-ly chợ hàng Etablissements Indophon ở Hanoi (Agence
Sud Annam) bán máy hát và đĩa hát cải-pour le lượng hiệu
Stictor và Odéon (con chó ngo tiếng hát trong máy mà biết
tiếng của chủ nó là một, thứ đĩa rất hay có tiếng mà đồng-bào
ta ưa dùng bấy lâu nay. Lại có trữ bán sức gỗ củi thối, Tạp-Mộc
và Danh-Mộc) ở xa, ai có cần dùng đều gì xin cứ viết thư
thương nghị, chúng tôi sẵn lòng hồi âm lập tức.

Nay kính
Bazar "LA CONFIANCE" DIT TIN-THÀNH
(Annam) Nhatrang
ĐẶNG-LONG-CHÁU, Directeur

TÂN-LỢI

TAILLEUR

120, Rue d'Espagne SAIGON

May đồ tây phục, theo kiểu kim thời, đã khéo lại mau,
laine nỉ đủ thứ.

MỘNG LƯƠNG THỢ QUÁN

VƯƠNG-GIA-BẬT

(ANNAM) (Nhatrang)
Bán đủ các sách quốc văn xuất bản tại Nam Kỳ.
Bán các thứ đồ dùng ở các nhà trường: Giấy, vở, bút, mực, tranh quốc ngữ v. v.
Đại-ly các nhà Báo: L'annam, L'Echo-Annamite, La Tribune Indochinoise,
Đông Pháp Thời Báo, Nhật Tân Báo, Thực nghiệp Dân Báo, Tiếng Dân Báo,
Rạng Đông Tạp Chí, v.v.v.
Đại-ly cho nhà thuốc Việt Nam Vô-Dịch Dân Dược-phòng ở GÓC CÔNG
Bán hườn và bán lẻ, các thứ vải nỉ-hóa, và các đồ nỉ-hóa và tạp hóa,
Cổ cho thuê đủ các thứ truyện Quốc ngữ.

VƯƠNG-GIA-NGẠI

DIT HƯU-ANH
DESSINATEUR PHOTOGRAPHE & HORLOGER
ANNAM NHATRANG

Buôn bán tạp-hóa

CÓ THỬ các thứ vải nỉ hóa (may áo-phu và
Nà-phục)
Hàng tơ trắng và đen (lụa, tuyến, len, đai, dìm
etc.) của máy nhà kỹ-nghệ Trung-kỳ dệt ra, rất tốt
và rất bền. Bán ở chợ các nhà buôn ở xa, mua
buôn, giá rất rẻ.
CÓ THỬ bán si và bán si Trà An-nam chế ở hiệu
Hương-long, nhân Trưng-trúc nữ vương sống rất
ngon và lý nước, nhất là rất mát tại địa phương; và
siêu giá rẻ cả về cả nhà, trông rất đẹp.
CÓ LÀM Đại-ly bán si và bán si đủ các thứ từ
tức thì Phan, tức công, tức tơ, tức da, tức len, tức lụa,
đủ màu... Các nhà kỹ-nghệ người An-nam
ở Nam-kỳ là ông Lê-văn-Thế (đi học nghề dệt bên
Thượng-Hải năm năm hiện có sẵn đủ máy dệt ở
tại Sài-gòn, dệt ra đủ các thứ vải rất đẹp, rất bền
không kém gì các nhà kỹ-nghệ Pháp, các nhà
Pháp, bên Tàu làm ra đều thụ trung sự ta, bấy lâu.
Xin đồng-bào xa gần, cũng các nhà mua buôn
sẵn lòng chiếu cố.
Ngài nào muốn hỏi mẫu hườn, cũng đồng-bào
gửi của, xin viết thư "chay" chúng tôi cũng lập tức
đáp.

CHỖ NÀY CHO THUÊ

Chỗ này cho thuê

Directeur Bazar Hông-Thơ-Khang.
TIẾNG-DÀN
Hatchang